

AN ANALYSIS OF RIM-BLOWN KAVAL INSTRUCTIONAL VIDEOS ON THE YOUTUBE PLATFORM WITHIN THE CONTEXT OF SELF-TAUGHT AND PROFESSIONAL LEARNING PROCESSES

Bayram KURT, Gaziantep University Turkish Music State Conservatory, Gaziantep, Türkiye

Ünal İMİK, Inonu University, State Conservatory, Music Department, Malatya, Türkiye

Corresponding Author: Bayram KURT, bayrmkurt@gmail.com

Citation Kurt, B. & İmik, Ü. (2026). Youtube platformundaki dilsiz kaval eğitim videolarının özengen ve profesyonel öğrenim süreçleri açısından analizi. *İnönü University Journal of Culture and Art*, 12, 1, 196–204.

doi 10.22252/ijca.1938729

Received Date: April 27, 2026 / **Accepted Date:** June 9, 2026 / **Published Date:** June 23, 2026

Abstract

This study aims to examine the instructional processes of six different YouTube channels (YK.1, YK.2, YK.3, YK.4, YK.5, and YK.6) providing dilsiz kaval (end-blown flute) education through a qualitative approach. Within the scope of the research, the relevant channels were analyzed based on parameters such as curriculum and process design, educator qualifications, language use, technical equipment, and viewer engagement. The findings reveal that the majority of the channels adopt a spontaneous teaching model based on personal experience transfer rather than an academic methodology. Although the educators' communication skills and visual material support facilitate the learning process, technical inadequacies—such as the use of a single camera angle—hinder the comprehension of performance details. Furthermore, it was determined that the preference for materials such as plastic or reed instead of wood, the traditional raw material of dilsiz kaval, poses a pedagogical risk in terms of the instrument's tonal and structural representation. Viewing statistics indicate that while digital platforms reach large audiences at the beginner level (ranging from 60,000 to 214,000), they remain insufficient in ensuring the continuity of lessons and advancing to higher proficiency levels. This study emphasizes the necessity of integrating academic discipline with technological opportunities on a more professional ground to enhance the quality of instrument education on digital platforms.

Keywords: Dilsiz Kaval, YouTube, Amateur Music Education, Professional Music Education, Content Analysis.

YOUTUBE PLATFORMUNDAKİ DİLSİZ KAVAL EĞİTİM VİDEOLARININ ÖZENGİN VE PROFESYONEL ÖĞRENİM SÜREÇLERİ AÇISINDAN ANALİZİ

Bayram KURT, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı, Gaziantep, Türkiye

Ünal İMİK, İnönü Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü, Malatya, Türkiye

Sorumlu Yazar: Bayram KURT, bayramkurt@gmail.com

Atıf Bilgisi Kurt, B. & İmik, Ü. (2026). Youtube platformundaki dilsiz kaval eğitim videolarının özengen ve profesyonel öğrenim süreçleri açısından analizi. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 12, 1, 196–204.

doi 10.22252/ijca.1938729

Geliş Tarihi: Nisan 27, 2026 / **Kabul Tarihi:** Haziran 9, 2026 / **Yayın Tarihi:** Haziran 23, 2026

Özet

Bu çalışma, popüler bir video paylaşım platformu olan YouTube üzerinden dilsiz kaval eğitimi veren altı farklı kanalın (YK.1, YK.2, YK.3, YK.4, YK.5 ve YK.6) öğretim süreçlerini nitel bir yaklaşımla incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında ilgili kanallar; müfredat ve süreç tasarımı, eğitmen niteliği, dil kullanımı, teknik donanım ve izleyici etkileşimi parametreleri açısından analiz edilmiştir. İnceleme sonucunda, kanalların büyük bir çoğunluğunun akademik bir metodolojiden ziyade kişisel deneyim aktarımına dayalı, spontane bir öğretim modeli benimsediği saptanmıştır. Eğitmenlerin hitabet becerileri ve görsel materyal destekleri öğrenme sürecini kolaylaştırırsa da, tek kamera açısı kullanımı gibi teknik yetersizliklerin icra detaylarının kavranmasını zorlaştırdığı görülmüştür. Ayrıca, dilsiz kavalın geleneksel hammadde olan ağaç yerine plastik veya kamış gibi materyallerin tercih edilmesinin, çalgının tınısal ve yapısal tanıtımı açısından pedagojik bir risk oluşturduğu tespit edilmiştir. İzlenme istatistikleri, dijital platformların başlangıç seviyesinde geniş kitlelere ulaştığını (60.000 ile 214.000 bandına kadar), ancak derslerin devamlılığı ve ileri seviyeye taşınması noktasında yetersiz kaldığını ortaya koymaktadır. Çalışma, dijital mecralardaki çalgı eğitiminin niteliğini artırmak adına akademik disiplin ile teknolojik imkanların daha profesyonel bir zeminde birleştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dilsiz Kaval, YouTube, Özengen Müzik Eğitimi, Profesyonel Müzik Eğitimi, İçerik Analizi.

1. Giriş

Etimolojik olarak “kaval” kelimesinin, içi boş ve delikli nesnelere ifade eden “kav” kökünden türediği kabul edilmektedir (Gazimihal, 1975: 39). Tarihsel süreçte Orta Asya’dan Anadolu ve Mezopotamya coğrafyasına Türk göçleriyle birlikte taşınan bu çalgı, zaman içerisinde yerleşilen bölgelerin coğrafi ve kültürel dinamiklerine bağlı olarak fiziksel (yapım malzemesi) ve tavrısal (icra özellikleri) değişimlere uğramıştır. Çalgının köklü geçmişine dair en somut arkeolojik verilerden biri, Macaristan’daki Avar mezar kazılarında gün ışığına çıkarılan “Avar Çifte Kavalı” adlı tarihi eserdir (Tarlabaşı, 1983: 12’den akt. Atasoy). Günümüz literatüründe kaval enstrümanı, temelde iki ana gruba ayrılarak sınıflandırılmaktadır. Bunlardan ilki, gövdenin üst kısmında ses üretimini sağlayan bir ağızlık mekanizması (dübek) barındıran “dilli kaval”; diğeri ise üzerinde herhangi bir ek düzenek bulunmayan, yalnızca silindirik bir boru formunda şekillendirilmiş olan “dilsiz kaval”dır (Karakoç, 2019: 9). Yurtçu (2006) da sanatta yeterlilik çalışmasında, “kaval” teriminin kamışsız, dilli veya dilsiz birçok nefesli çalgıyı kapsayan çatı bir kavram olduğunu belirtmektedir.

Geleneksel Türk müziği çalgıları arasında yer alan dilsiz kaval, gerek tınısal derinliği gerekse kültürel temsiliyet gücüyle Türk halk müziği icrasında merkezi bir konuma sahiptir. Bu çalgı, zengin geçmişinin yanı sıra çok sayıda müzik türünün icrasına imkan tanıyan esnek yapısı sayesinde Anadolu’nun hemen her bölgesinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Dilsiz kaval, Türk halk müziği repertuarındaki nefesli enstrümanlar arasında ses sahası en geniş ve perde (delik) mekanizması bakımından en işlevsel çalgılardan biri olarak öne çıkmaktadır. Türkiye ve Balkan ülkelerinde hem kurumsal eğitimde hem de profesyonel sahne icralarında diğer kaval türlerine kıyasla daha fazla tercih edilmesinin temel nedeni, bu karakteristik ses rengi ve geniş ses genişliğidir. Ayrıca enstrümanın kromatik bir perde yapısına sahip olması, akort ve entonasyon dengesi ile icracıya sunduğu teknik serbestlik, eğitim ve profesyonel müzik çevrelerinde birincil derecede önemsenmesini ve kabul görmesini sağlamıştır (Yurtçu, 2006: 45-46).

Kurumsal düzeydeki eğitimi ilk olarak 1976 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı bünyesinde başlatılan dilsiz kaval, günümüzde Türk müziği eğitimi veren birçok üniversitenin lisans programlarında yer almaktadır. Enstrümanın akademik ve icrasal alandaki niteliğini artırmak adına, bilimsel hesaplamalara dayalı standart bir üretimin gerçekleştirilmesi kritik bir gereklilik olarak vurgulanmaktadır. Bununla birlikte, dilsiz kaval metodolojisinde yetkin bir icra seviyesine ulaşılabilmesi için eğitim sürecinde hem birinci hem de ikinci perde sistemlerinin müfredata dahil edilerek mutlaka öğretilmesi gerektiği savunulmaktadır (Yurtçu, 2006).

Dünya genelinde yaşanan pandemi süreci, yükseköğretim düzeyindeki çalgı eğitiminde geleneksel yöntemlerin dışına çıkılmasına neden olmuş ve uygulamalı derslerin bir süre uzaktan eğitim modeliyle yürütülmesini zorunlu kılmıştır. Günümüzde de bu dijital eğitim pratikleri, mekânsal sınırlılıkları ortadan kaldırması ve bilgiye kolay erişim imkanı sunması sebebiyle, birçok çalgı icrası özelinde hibrit veya tamamen uzaktan eğitim formatında varlığını sürdürmeye devam etmektedir. Bu konu hakkında Okan & Araplıgiloğlu (2019) şu ifadeleri dile getirmiştir; “Eğitim ve teknolojinin yoğun ilişkisi sonucu “teknoloji destekli eğitim” önemli bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Teknoloji destekli eğitim sayesinde sürekli eğitim, kendi kendine öğrenme ve yaşam boyu öğrenme kavramları daha çok önem kazanmıştır. Çağdaş eğitim sistemleri teknolojiye dayanarak öğretim-öğrenme etkinliklerinin bireyselleştirilmesini yani bireysel öğrenme olanağını beraberinde getirmiştir. Bireysel öğrenme, bireyin tercih ettiği zaman diliminde ve yerde, tercih ettiği hızda, istediği kadar ders tekrarı yaparak öğrenmesine olanak sağlayan bir öğrenme şekli olarak ifade edilebilir.

Tarihsel süreçte “usta-çırak” ilişkisi ekseninde aktarılan bu çalgının eğitimi, günümüzde teknolojinin gelişimiyle birlikte geleneksel mekanlardan uzaktan eğitim ve dijital platformlara taşınmıştır. Bu bağlamda YouTube, kullanıcılarına sunduğu zaman ve mekândan bağımsız eğitim videoları ile dilsiz kaval öğrenmek isteyen bireyler için kolay erişim ve ücretsiz olmasından kaynaklı olarak tercih edilebilir bir bilgi kaynağı haline gelmiştir.

Müzik eğitimi literatüründe “özengen” (hobi amaçlı) ve “profesyonel” (akademik/mesleki) olarak ayrılan öğrenme

süreçleri, dijital platformlardaki içeriklerin niteliğini belirleyen temel unsurlardır. Ancak YouTube üzerindeki içerik çeşitliliği, beraberinde bir standartlaşma sorununu da getirmektedir. Eğitimcilerin akademik geçmişleri, derslerin müfredat bütünlüğü içindeki sürekliliği, kullanılan teknik terimler ve görsel materyallerin (nota, şema vb.) kalitesi, çalgı öğrenme sürecinin verimliliğini doğrudan etkilemektedir. Bu çalışma, YouTube platformunda yer alan dilsiz kaval eğitim videolarının içerik kalitesini; izlenme oranları, ders sayıları, anlatım yöntemleri ve eğitimcilerin uzmanlık düzeyleri üzerinden analiz etmeyi hedeflemektedir. Çalışma kapsamında elde edilen verilerin, hem hobi amaçlı öğrenenlerin hem de profesyonel adayların dijital içeriklerden doğru şekilde yararlanması ve kaval eğitiminin dijital dönüşümüne ışık tutması beklenmektedir.

2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, YouTube platformunda erişime sunulan dilsiz kaval eğitim videolarının niteliğini; özengen ve profesyonel öğrenim süreçleri bağlamında çözümleyerek, bu içeriklerin dijital çalgı eğitimi ilkeleriyle ne ölçüde örtüştüğünü ortaya koymaktır. Çalışma kapsamında, eğitim videolarının nicel sürekliliği ve müfredat yapısı incelenerek, içeriklerin tesadüfi mi yoksa sistematik bir öğretim planına mı dayalı olduğu belirlenmeye çalışılmaktadır. Bununla birlikte, eğitim içeriklerini hazırlayan kişilerin tespit edilebilen akademik geçmişleri ile videolarda tercih ettikleri anlatım dili ve teknik terminoloji arasındaki ilişkinin deşifre edilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, platformdaki izlenme oranlarının içeriğin akademik niteliği üzerindeki etkisi ile nota, parmak diyagramı ve teknik çekim detayları gibi görsel-işitsel materyallerin, kaval gibi icra nüansı yüksek bir çalgının öğretimindeki yeterliliği bu araştırmanın temel odak noktalarını oluşturmaktadır. Elde edilen veriler ışığında, YouTube üzerinden yürütülen dilsiz kaval eğitiminin mevcut durumu betimlenerek, dijital platformlardaki çalgı eğitimi süreçlerine yönelik niteliksel bir değerlendirme sunulması amaçlanmaktadır. Araştırmanın Önemi

Müzik eğitiminin geleneksel mekanlardan dijital platformlara evrilmesi bilgiye erişimi demokratikleştirse de, dilsiz kaval gibi teknik hassasiyet ve usta denetimi gerektiren çalgılarda “denetimsiz öğrenme” sorunsalını gündeme getirmektedir. Bu araştırma, kontrolsüz bir bilgi akışının hüküm sürdüğü dijital mecralardaki öğretim modellerini akademik bir süzgeçten geçirerek literatürdeki kuramsal boşluğu doldurması bakımından büyük önem taşımaktadır. Araştırma, özengen öğrenciler için nitelikli kaynak arayışına rehberlik ederken, dijital içerik üreticilerine pedagojik bir perspektif sunmakta ve geleneksel usta-çırak disiplininin dijital çağa entegrasyonu noktasında müzik eğitimi camiası için güncel bir referans noktası teşkil etmektedir.

3. Araştırmanın Önemi

Müzik eğitiminin dijital mecralara kaydığı günümüzde, icrası ve teknik aktarımı hassas olan dilsiz kaval gibi geleneksel çalgıların doğru kaynaklar üzerinden öğretilmesi kritik bir öneme sahiptir. YouTube üzerindeki metodolojik eksiklikler ve bilgi çeşitliliği göz önüne alındığında bu çalışma, platformdaki içeriklerin niteliğini sorgulayarak hem özengen hem de profesyonel öğrenenler için bir referans noktası sunmaktadır. Araştırma, geleneksel çalgı eğitiminin dijital dünyada ne derece aslına uygun ve sistematik temsil edildiğini ortaya koyması ve bu alandaki akademik literatür boşluğunu doldurması bakımından değer taşımaktadır.

4. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden betimsel içerik analiz modeline göre tasarlanmıştır. Betimsel içerik analiz yöntemini Ültay (2021), belirli bir konuda ya da alanda birbirinden bağımsız olarak yapılan nitel ve nicel çalışmaların derinlemesine incelenip düzenlenmesi anlamına gelir şeklinde ifade etmiştir.

“Adından da anlaşılacağı üzere betimsel içerik analizinde bulgulara ulaşmak için betimsel istatistikler temelinde hareket edilmekte ve çoğunlukla frekans ve yüzde dağılımları analiz için kullanılmaktadır. Meta-analiz ve meta-sentezden en belirgin farkı her iki veri türünü de (nitel ve nicel) kullanabilmesidir.” (Dinçer : 2018, 187)

YouTube platformunda yer alan dilsiz kaval eğitim videoları; içerik kalitesi, pedagojik yaklaşım ve teknik yeterlilik açılarından mevcut durumu ortaya koymak amacıyla incelenmiştir. Araştırmanın veri setini, platform üzerinde “dilsiz kaval dersi”, “kaval eğitimi” ve “kaval öğreniyorum” anahtar kelimeleriyle yapılan aramalar sonucunda erişilen ve belirlenen kriterleri karşılayan eğitim kanalları oluşturmaktadır. Verilerin analizinde; eğitimci profili, derslerin müfredat bütünlüğü, izlenme oranları, anlatım dili ve görsel-işitsel materyal kullanımı gibi parametrelerin yer aldığı bir içerik analizi formu kullanılmıştır. Bu form aracılığıyla elde edilen veriler, özengen ve profesyonel öğrenim süreçleri bağlamında karşılaştırılarak yorumlanmış ve dijital çalgı eğitimi çerçevesinde değerlendirilmiştir.

5. Problem Durumu

Bu araştırmanın temel problemi olan “YouTube platformundaki dilsiz kaval eğitim videolarının özengen ve profesyonel öğrenim süreçleri açısından niteliği nedir?” sorusuna yanıt aramak amacıyla şu alt problemler belirlenmiştir:

1. İncelenen dilsiz kaval eğitim videolarının ders sayısı ve müfredat yapısı, sistematik bir öğrenme süreci sunmada ne derece yeterlidir?
2. Eğitim içeriklerini hazırlayan kişilerin (tespit edilebildiği ölçüde) eğitim durumları ile videolarda kullanılan anlatım dili ve terminoloji arasında nasıl bir ilişki vardır?
3. Videolarda kullanılan görsel ve işitsel destek materyalleri (nota, parmak, yakın çekim vb.), çalgı icra tekniklerinin doğru aktarımı açısından uygun mudur?
4. Videoların izlenme oranları ile içeriklerin akademik/profesyonel niteliği arasında bir paralellik bulunmakta mıdır?

6. Bulgular ve Yorum

YK.1.

Müfredat ve Süreç: Yk 1 kanalı incelendiğinde toplamda 17 adet eğitim videosunun olduğu görülmektedir. Çalgı eğitimini temel seviyeden başlatarak sistematik bir ders dizini sunduğu gözlemlenmiştir. Eğitimler yeni başlayan kişilerin rahatlıkla anlayabileceği ve orta seviye icracılarında gelişim gösterebileceği seviyede bir ders içeriği formatındadır. Eğitimler halihazırda var olan bir akademik müfredata göre ilerlememesine rağmen akademik kurumlarda işlenen dilsiz kaval formatına uygun olarak sırasıyla işlenmiştir.

Eğitimci ve Dil: Yk 1 de eğitim veren icracının müzik alanı dışında başka bir alanda lisans mezunu olduğu görülmektedir. Genel olarak tüm videolarında dil akıcı anlaşılır bir şekildedir.

Materyal ve Teknik Donanım: İncelenen videolar genel olarak değerlendirildiğinde, nota desteğinin ağırlıklı olarak ekrana yansıyan görsellerle sağlandığı görülmektedir. Dilsiz kavalın hammaddesi olan ağacın özelliklerine dair verilen bilgiler, eğitim alan kişilerin çalgının doğasını kavramasına ve doğru bilgilenebilmesine olanak tanımaktadır. Videolardaki ses kalitesi, kavalın üfleme nüanslarını ve tınısal ayrıntılarını yansıtacak düzeyde yüksektir. Ancak teknik donanım ve çekim teknikleri açısından en dikkat çeken eksiklik, derslerin genellikle tek bir kamera açısıyla kaydedilmiş olmasıdır. Tüm videoların tek bir bakış açısıyla sunulması, çalgının icra sırasında bir bütün olarak izlenmesini zorlaştırmakta; bu durumun, eğitim alanların parmak pozisyonları veya nefes teknikleri gibi kritik nüansları gözden kaçırmalarına sebebiyet verebileceği düşünülmektedir.

İzlenme ve Hedef Kitle: Toplamda 17 adet eğitim videosu bulunan Yk 1 deki videolar incelendiğinde 1. Eğitim videosu 214.308 izlenme ile karşımıza çıkmaktadır daha sonraki vidolar sırasıyla izlenme sayıları azalarak devam etmiştir. En son eğitim videosunda 17.000 olarak gözükmüşken genel olarak incelenen diğer youtube kanallarına kıyasla izlenme ve kitle olarak en iyi performansı göstermektedir.

YK. 2.

Müfredat ve Süreç: Yk 2 kanalındaki eğitim videoları incelendiğinde sunulan eğitimin icracının kendi öğrendiği şekilde, akademik olmayan fakat yeni başlayan kesim için kısmen anlaşılabilir bir şekilde başladığı gözlemlenmektedir. Genel olarak müfredat ve süreç dikkate alındığında eğitim sürecinin belirli bir metodoloji ile değil de spontane olarak ilerleyiş kaydettiği gözlemlenmiştir.

Eğitimci ve Dil: Eğitimcinin akademik bir geçmişe sahip olmadığı , icracılık yönünün mahalli olarak usta çırak ilişkisi ile geliştirdiği bilinmektedir. İcracının asıl meslek çalgısına bakıldığında “zurna ve mey” icracısı olduğu gözlemlenmektedir. Eğitim videolarında kullandığı dil sade ve anlaşılır bir şekilde olduğu görülmektedir.

Materyal ve Teknik Donanım: Yk 2'nin ders videoları incelendiğinde eğitim sürecinde notalar veya çalgının daha iyi anlaşılabilir olabilmesi için ekstra bir materyal kullanmadığı görülmektedir. Ayrıca eğitim videosunda çalgıyı anlatırken kullanmış olduğu dilsiz kavalın çalgının özünü oluşturan ağaçtan yapılmadığı görülmektedir. Durumun bu şekilde olması aslında yeni başlayan kişilerin bu çalgıyı görsel olarak yanlış tanıyabilmesine sebebiyet verdiği düşünülmektedir. Videolar görsel açıdan incelendiğinde görüntülerin sadece tek bir açıdan olması ve çalgının her tarafının gözükmemesi teknik yapının yetersiz olduğunu göstermektedir. Açuların doğru olmaması eğitim alan kişilerin tam anlamıyla çalgıyı görememesi ve bundan kaynaklı olarak yanlış ilerlemesine sebebiyet vermektedir. Ses kalitesi incelendiğinde ses seviyesi anlaşılabilir kadar yüksek düzeyde olduğu gözlemlenmiştir.

İzlenme ve Hedef Kitle: Toplamda 10 adet eğitim videosu bulunan Yk 2 deki videolar incelendiğinde 1. Eğitim videosu 55.730 izlenme ile karşımıza çıkmaktadır daha sonraki vidolar sırasıyla izlenme sayıları azalarak devam etmiştir. 10. Videoda izlenme sayısı 2.456 olarak karşımıza çıkmaktadır. Genel olarak videolardaki anlatılanlar ve yapılan yorumlardan yola çıkarak hedef kitlenin tamamen sıfırdan başlayan bireylere yönelik olduğu görülmektedir.

YK.3

Müfredat ve Süreç: YK 3 kanalı bünyesindeki üç adet eğitim videosu incelendiğinde; içeriklerin müfredat ve süreç tasarımı açısından akademik bir öğretim düzenine sahip olmadığı görülmektedir. Videolardaki anlatımın, kuramsal bir metodolojiden ziyade icracının kendi öğrenme sürecinde edindiği deneyimleri dolaylı yoldan aktardığı bir yapıda olduğu tespit edilmiştir.

Eğitimci ve Dil: Eğitimcinin müzik alanında lisans mezunu olduğu fakat meslek çalgısı olarak başka bir çalgı eğitimi aldığı tespit edilmiştir. Eğitim videolarındaki kullanılan dil ise anlaşılır bir şekildedir.

Materyal ve Teknik Donanım: Eğitim videolarında ekranda notalar yansıtılarak desteklenmiştir. Dilsiz kavalın yapım malzemesinin de ağaçtan olması doğru bir materyal seçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Ses ve video olarak orta düzey bir durumda olması eğitim alan kişilerin anlatılanların zor anlaşılmasının önüne geçtiğini söylemek mümkündür.

İzlenme ve Hedef Kitle: Toplamda üç adet eğitim videosu barındıran YK 3 kanalının izlenme sayıları incelendiğinde; videoların 3.000 ile 9.000 arasında değişen izleyici sayılarına ulaştığı görülmektedir. İçeriklerin teknik derinliği ve sunum biçimi göz önüne alındığında, eğitimlerin temel düzeydeki kullanıcılara yönelik olduğu ve hedef kitlesinin çalgı eğitimine yeni başlayan kişilerden oluştuğu söylenebilir

YK.4

Müfredat ve Süreç: YK 4 kanalı bünyesindeki sekiz adet eğitim videosu incelendiğinde; içeriklerin müfredat ve süreç tasarımı açısından akademik bir öğretim düzenine sahip olmadığı görülmektedir. Videolardaki anlatımın, kuramsal bir metodolojiden ziyade icracının kendi öğrenme sürecinde edindiği deneyimleri dolaylı yoldan aktardığı bir yapıda olduğu tespit edilmiştir.

Eğitimci ve Dil: Eğitimcinin konservatuvar lisans mezunu olduğu fakat meslek çalgısı olarak hangi çalgının eğitimini aldığına resmi olarak ulaşamamıştır. Eğitim videolarındaki kullanılan dil ise anlaşılır bir şekilde olduğu

söylemek mümkündür.

Materyal ve Teknik Donanım: İncelenen eğitim videolarında, öğretim sürecini destekleyen görsel materyallerin ekran üzerinde etkin şekilde kullanıldığı gözlemlenmiştir. Ancak eğitimde kullanılan dilsiz kavalın plastik malzemeden yapılmış olması, profesyonel bir çalgı seçimi ve nitelikli bir tını elde etme açısından uygun olmayan bir tercih olarak değerlendirilebilir. Videoların ses ve görüntü kalitesi orta düzeyde seyretmekte olup; bu durumun, anlatılan teknik bilgilerin ve icra detaylarının anlaşılmasını engellemediği, aksine asgari düzeyde bir öğrenme zemini sunduğu söylenebilir.

İzlenme ve Hedef Kitle: Toplamda sekiz adet eğitim videosu barındıran YK 4 kanalının izlenme sayıları incelendiğinde en yüksek izlenme sayısı 1.4 bindir. Genel olarak izlenme sayıları göz önüne alındığında yeteri kadar kitleye ulaşmadığı düşünülmektedir. fakat yine de içerik analizinden yorumlanarak hedef kitlenin yeni başlayan kişiler olduğunu söylemek mümkündür.

YK.5

Müfredat ve Süreç: YK 5 kanalında toplamda Dört adet eğitim videosu incelenmiştir. içeriklerin müfredat ve süreç tasarımı açısından akademik bir öğretim düzenine sahip olmadığı görülmektedir. Videolardaki anlatımın, kuramsal bir metodolojiden ziyade icracının kendi öğrenme sürecinde edindiği deneyimleri dolaylı yoldan aktardığı bir yapıda olduğu tespit edilmiştir.

Eğitimci ve Dil: Eğitimcinin müzik ile ilgili herhangi bir bölümden lisans mezunu olmadığı tespit edilmiştir. Eğitim videolarında kullanılan dil eğitimcinin mezuniyet alanıyla ilişkili olarak akıcı bir şekilde olduğu görülmektedir.

Materyal ve Teknik Donanım: İncelenen eğitim videolarında, öğretim sürecini destekleyen görsel materyallerin kullanılmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca dilsiz kavalın yapım malzemesinin ağaçtan değil de plastikten olması çalgının tanınırlığına olumsuz yönden etki ettiği düşünülmektedir.

İzlenme ve Hedef Kitle: Toplamda Dört adet eğitim videosu olan YK 5 kanalında izlenme sayıları en yüksek 4.401 en düşük 791 izlenme olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sonuçlardan da anlaşıldığı üzere kanalın etkili bir yapısının olmadığını söylemek mümkündür. Genel olarak değerlendirilecek olursak kitle olarak yeni başlayacaklara hitap ettiğini söylemek mümkündür.

YK.6

Müfredat ve Süreç: YK 6 kanalında toplamda Beş adet eğitim videosu incelenmiştir. içeriklerin müfredat ve süreç tasarımı açısından düzenli yapıda olduğunu söylemek mümkündür. Videolardaki anlatımın, kuramsal bir metodolojiden ziyade kişisel olarak tercih edilmiş bir metod üzerinden devam ettiği görülmektedir. Ayrıca videolar diğer incelenen kanallardan farklı olarak daha kısa bir yapıda olduğunu söylemek mümkündür.

Eğitimci ve Dil: Eğitimcinin lisans mezuniyetine herhangi bir resmi kaynaktan ulaşamamıştır. Eğitim videolarında kullanılan dil akıcı bir şekildedir.

Materyal ve Teknik Donanım: Eğitim videolarında görsel materyallerin öğretim sürecine etkisi oldukça başarılıdır. Ancak, icra edilen dilsiz kavalın ağaç yerine kamıştan seçilmiş olması, enstrümanın doğası gereği yanlış bir tercih olarak değerlendirilebilir.

İzlenme ve Hedef Kitle: Toplam beş eğitim videosunun yer aldığı YK 6 kanalında, izlenme sayıları 3.000 ile 60.000 arasında değişmektedir. Bu veriler ışığında, kanalın benzer içerik sunan platformlara kıyasla başarılı bir izlenme performansına sahip olduğu söylenebilir. Ayrıca, ulaşılan bu rakamlar söz konusu eğitim videolarının geniş bir kitlede karşılık bulduğunu göstermektedir. İçerik analizi yapıldığında ise videoların temel olarak başlangıç seviyesindeki kullanıcılara hitap ettiği görülmektedir.

Genel Değerlendirme Tablosu

Kanal No	Video/ Ders Sayısı	Eğitimci Profili	Anlatım Şekli	Nota/Materyal Kullanımı	İzlenme Seviyesi	Hedef Kitle (Analiz Edilen)
YK 1	17	İcracı (Alaylı)	Teknik/Teorik	Var	Yüksek	Karma
YK 2	10	İcracı (Alaylı)	Gündelik	Yok	Orta	Özengen
YK 3	3	Müzik Öğretmeni	Yalın ve Anlaşılır	Var	Düşük	Özengen
YK 4	8	Konservatuvar Mezun	Yalın ve Anlaşılır	Var	Düşük	Özengen
YK 5	4	Alan Dışı Öğretmen	Yalın ve Anlaşılır	Yok	Düşük	Özengen
YK 6	5	Eğitim Bilgisi Mevcut Değil	Yalın ve Anlaşılır	Var	Yüksek	Özengen

7.Sonuç

Bu araştırma kapsamında dijital platformlar üzerinden dilsiz kaval eğitimi veren altı farklı kanalın incelenmesi sonucunda, çevrim içi müzik eğitimi ekosisteminin mevcut durumu ve pedagojik niteliği üzerine önemli bulgulara ulaşılmıştır. İncelenen kanalların genelinde, öğretim sürecinin kuramsal bir metodolojiden ziyade icracıların bireysel deneyimlerine dayalı, spontane bir yapıda ilerlediği saptanmıştır. Yalnızca kısıtlı sayıda kanalda akademik ders diziniyle örtüşen sistematik bir yaklaşım görülürken, genel eğilimin başlangıç seviyesindeki kullanıcılara hitap eden yüzeysel bir içerik tasarımı olduğu tespit edilmiştir. Eğitimcilerin dil kullanımındaki akıcılık ve sade anlatım tarzı, teknik bilgilerin hedef kitleye ulaştırılmasında kolaylık sağlasa da, müzik dışı alanlardan mezun olan eğitimcilerin yoğunluğu, öğretimin akademik derinliğini sınırlayan bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Teknik donanım açısından yapılan değerlendirmelerde, ses kalitesinin asgari düzeyde yeterli olduğu görülse de, çekim tekniklerindeki yetersizlikler eğitimin verimliliği önünde ciddi bir engel teşkil etmektedir. Özellikle derslerin genellikle tek bir kamera açısıyla kaydedilmesi; parmak pozisyonları, nefes teknikleri ve icra nüanslarının tam olarak kavranmasını zorlaştırmaktadır. Bununla birlikte, enstrümanın tanıtımı sürecinde dilsiz kavalın doğal hammaddesi olan ağaç yerine kamış veya plastik gibi materyallerin tercih edilmesi, hem çalgının tınsal niteliğinin yanlış anlaşılmasına hem de pedagojik açıdan hatalı bir enstrüman tanınmasına sebebiyet vermektedir. Bu durum, nitelikli icracı yetiştirme hedefinden ziyade popüler ve hızlı tüketime yönelik içeriklerin üretildiğini kanıtlar niteliktedir.

İzlenme sayıları üzerinden yapılan analizler ise dijital mecraların geniş kitlelere ulaşma potansiyelini doğrulamakla birlikte, eğitim sürecinin sürdürülebilirliği noktasındaki zafiyetleri ortaya koymaktadır. İlk videolardan son videolara doğru izlenme oranlarında gözlemlenen dramatik düşüşler, başlangıç aşamasındaki motivasyonun süreç içerisinde korunamadığını ve orta/ileri seviye eğitim ihtiyacının bu kanallar tarafından karşılanamadığını göstermektedir. Sonuç olarak, dilsiz kaval eğitiminin dijital platformlarda daha nitelikli bir zemine oturması için akademik metotların teknolojik imkanlarla (çoklu kamera açısı, doğru materyal seçimi ve aşamalı müfredat) desteklenmesi büyük önem arz etmektedir.

Kaynakça

Atasoy, M. U. (2013). Ülkemizde Müzik eğitimi Anabilim Dallarında Geleneksel Nefesli Çalgılarımızdan Kaval'ın Yeri ve Önemi, Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Dinçer, S. (2018). Content Analysis in Scientific Research: Meta-Analysis, Meta-Synthesis, and Descriptive Content Analysis. Bartın University Journal of Faculty of Education, 7(1), 176-190. <https://doi.org/10.14686/buefad.363159>

Gazimihal, Mahmut Ragıp. (1975). "Türk Ötkü Çalgıları", Kültür Bakanlığı Milli Foklor Araştırma Dairesi Yayınları 12, Ankara Üniversitesi Basımevi.

Karakoç, Serhat (2019) Türk Müziki Eğitimi Veren Konservatuvarlarda Dilsiz Kaval Sazının Meslek Çalgısı Olarak Tercih Durumuna Yönelik Tespitler, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Malatya.

Okan, S., & Araplıgıloğlu, H. (2020). " Uzaktan Öğretim Modelinin Orta Seviye Keman Öğrenimine Etkisi". Milli Eğitim Dergisi, 49(226), 205-232.

Ültay, E., Akyurt, H., & Ültay, N. (2021). "Sosyal Bilimlerde Betimsel İçerik Analizi". IBAD Sosyal Bilimler Dergisi, 10, 188-201.

Yurtçu, C. (2006). Bir Performans Aracı Olarak Kaval ve Teknik Gelişimi, Sanatta Yeterlilik Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Web Sitesi

Küçük, Z. (2020). "Zafer Küçük İle Kaval Dersi ". (Youtube kanalı).

Öğreniyorum. (2016). "Kaval eğitimi". (Youtube Kanalı)

Turna Müzik, (2016). " Kaval Dersi-Kaval Eğitim Serisi Videoları", (Youtube Kanalı).

BedelArt,(2021)."KavalDersleri" (Youtube Kanalı).

Karagöz,H.(2024)."KavalEğitimi",(YoutubeKanalı).

Kahramanoğulları,M.(2019)."KavalEğitimiDers1-4",(YoutubeKanalı)